

Obsah

25

2025

Kde jsou časy, kdy se mnohá rozhodnutí na univerzitě dělala na základě zkušenosti a intuice. Na VŠCHT nyní máme k dispozici díky nasazení data-mining týmu čím dál tím víc dat o různých činnostech. Což je skvělé. Zároveň se s tím ale pojí jistá nebezpečí, protože data sama o sobě nikoho nespasí. Pokud se člověk při práci s čísly nezeptá správně, dostane sice krásnou odpověď, ale často na úplně jinou otázku. Stejně tak mohou data sloužit jako nástroj obhajoby vlastního názoru, namísto abysnesla do středověku našich hlav více světla. Opravdová a poctivá interpretace dat je skutečným uměním, za které se ve světě platí zlatem. Bez něj můžeme dojít k závěrům, které jsou fascinující, ale reálně k ničemu. Třeba že když v pondělí prší, káva v automatu chutná hůř. Což není pravda, protože kafe z automatu chutná odporně každý den. Tak si teď připravte kávu výbornou a užíjte si únorový SPIN plný užitečných dat a informací.

Michal Janovský

3
4
10
11
12
16
18
22
23
24
26
30
33
34
35

Pod mikroskopem
Rozhovor s Michaelou Rumlovou
Zamyšlení Karolíny Slonkové
Nenechte si ujít | Hledá se
Pedagogická konference
Ohlédnutí
Rozhovor s Martinem Tlustým
Culture shock
Absolvent
Mimořádná podpora pro mladé vědce
Ztracený základní kámen
Z hloubi duše
Zákoutí
Co na to doktor Kachekran?
Knižní inspirace

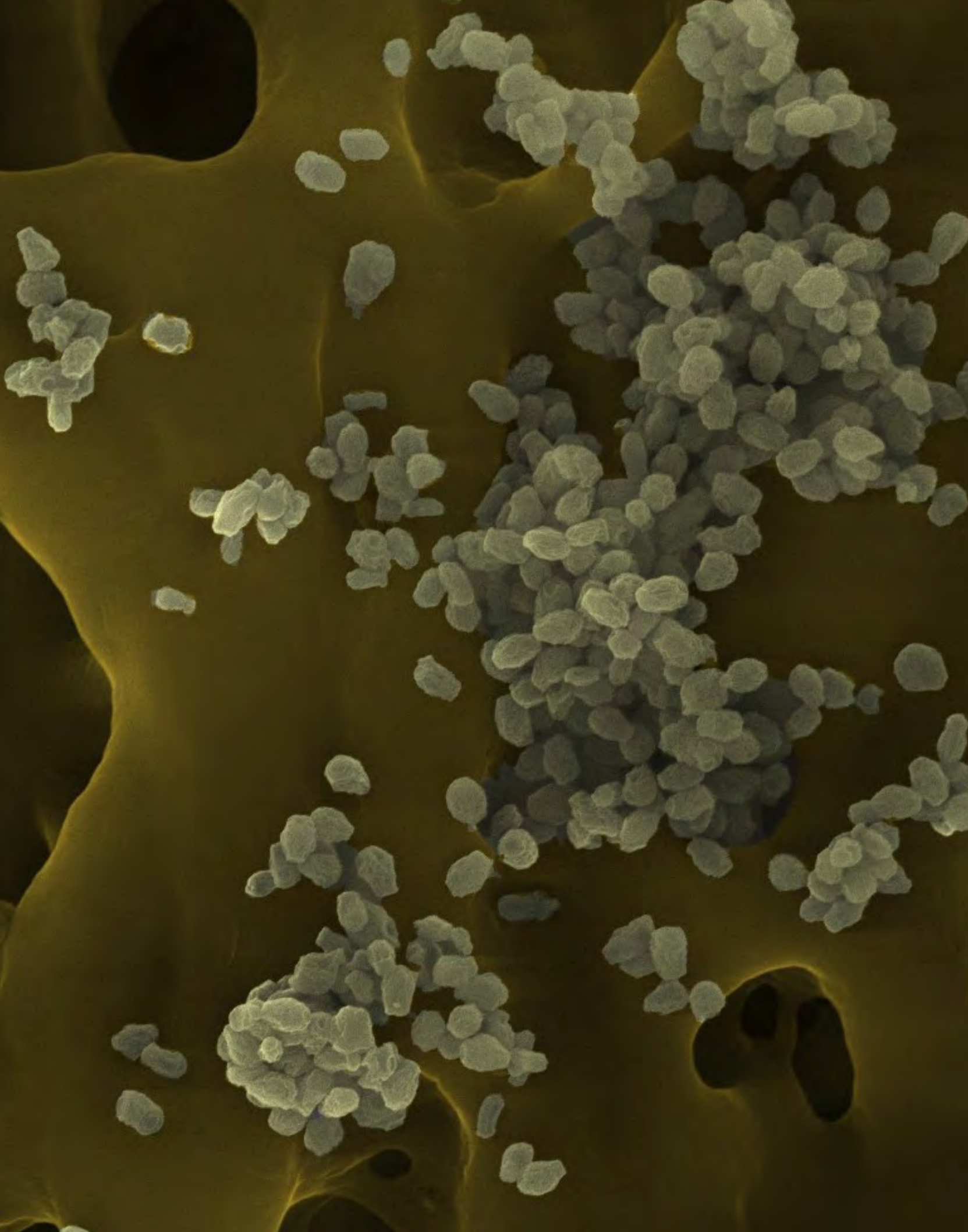
Redakce
Šéfredaktor
Kontakt na redakci
Design a sazba
Spolupráce
Foto na obálce

Jakub Drahonský, Jan Kříž, Lumír Košar, Jonáš Priškin, Anna Průšová, Bára Pultar Uhlíková
Michal Janovský
michal.janovsky@vscht.cz
Annemarie Havlíčková
Jolana Lukešová, Jan Havlík, Vladislava Kůželová, Lenka Balíková, Kateřina Kašparová
Simona Chalupná

Pod mikroskopem

Suada Djukaj,
Ústav chemického inženýrství

Mucus extracted from pork's intestine with
yeast-derived particles used for drug delivery.

Aby výzkum šlapal, potřebuje motor. Tím jsou doktorandi

Michal Janovský

Foto: Michaela Humeníková

*„Studovat doktorát je především příležitost k samostatnému bádání, intenzivnímu rozvoji odbornosti a hlubší specializaci v konkrétním vědním oboru. Zároveň je doktorské studium také o rozvoji osobnosti doktoranda – od samostatného myšlení a schopnosti řešit problémy až po rozvoj dovedností spojených s komunikací, prezentováním, psaním odborných textů, přípravou projektových žádostí, vedením kolegů-studentů,“ říká v následujícím rozhovoru profesorka **Michaela Rumlová**, prorektorka pro doktorské studium, které díky změně vysokoškolského zákona dozná od září 2025 zásadních změn. Jaké budou?*

Jak by podle vás měl „vypadat“ úspěšný doktorand?

Jako zralá osobnost, která svým výzkumem přispěje k rozvoji celého vědního oboru, ale zároveň také pracuje na sobě samém a posouvá hranice svých osobních i profesních schopností. Doktorské studium je cesta k získání kompetencí, které otevírají možnosti pokračovat v kariéře nejen v akademické sféře nebo ve výzkumných institucích, ale i v průmyslu či dalších oblastech, kde je potřeba špičkových odborníků se schopnostmi řešit komplexní problémy, vést tým a získávat finanční podporu pro výzkum.

Proč a kdy by se měl student touto kariérní variantou zabývat?

Samotné rozhodnutí o nástupu do doktorského studia by mělo přijít ve chvíli, kdy má student jasno, že ho vědecká práce, například ta spojená s měřením diplomky, opravdu baví, naplňuje a posunuje dál. Pokud se to sejde, je ideálním kandidátem pro směřování k Ph.D. Obecně se doktorát hodí pro ty, kteří jsou zvědaví, baví je hledat inovativní řešení, kriticky myslet a sdílet své poznatky s vědeckou komunitou či popularizační formou i s laickou veřejností. Rozhodnutí o tomto budoucím směřování většinou přichází, když je možné navázat na předchozí výzkum (často v rámci diplomové práce), nebo když se student setká s inspirativním mentorem/školitelem, který ho v dalším rozvoji podpoří.

Musí se stát absolvent doktorského studia nutně vědcem?

Rozhodně nemusí, ačkoli tomu tak často je, protože věda je fascinující, zábavná a nabízí velkou míru svobody. Pokud však absolvent nechce pokračovat jako vědec v laboratoři, má dveře otevřené do celé řady dalších oblastí. Spousta našich absolventů doktorského studia se po studiu uplatnila například jako manažeři, třeba i rektori (*směje se*). Dále jako ředitelé či vedoucí R&D týmů ve firmách. Doktorské studium sice prohlubuje znalosti v určitém vědeckém oboru, ale nejde o jednostranné zaměření. Doktorandi si rozvíjejí nejen odborné znalosti, ale zároveň i svou samostatnost, schopnost rozhodovat

či analyzovat a řešit problémy. Postupně se tak formuje jejich komplexní osobnost, která stále jasněji vidí směr své budoucí kariéry. Díky tomu mají po absolvování velmi pestré možnosti a mohou uplatnit svůj potenciál i mimo akademickou sféru.

VŠCHT je výzkumnou univerzitou a má dlouhodobě nejvíce doktorandů v přepočtu na počet studentů v ČR. Proč jsou pro VŠCHT tak důležití?

VŠCHT patří do Asociace výzkumných univerzit společně s UK, ČVUT, VUT, MU, UPOL a JČU. Hlavním cílem této asociace je excellence ve vědě a k té neodmyslitelně patří jak špičkoví doktorandi, tak kvalitní vědci – školitelé, kteří přinášejí zajímavá výzkumná témata a zajišťují potřebné finance. Na naší škole působí řada špičkových odborníků, kteří dokážou získávat finance na vědecko-výzkumnou činnost prostřednictvím grantů a projektů. Aby výzkum „šlapal“ a šel dopředu, je zapotřebí hnací síly – motor –, a tím jsou právě doktorandi, neboť přinášejí další myšlenky, nápady, pracovní nasazení. Takže díky kvalitním školitelům a řadě projektů je u nás počet doktorandů opravdu vysoký.

Neznamená to ale, že je vše bezproblémové. Do loňského roku přicházely od MŠMT peníze na stipendium pro každého přijatého doktoranda, což vedlo k tomu, že do Ph.D. studia někdy nastupovali i ti, kdo neměli dostatečné předpoklady, motivaci či zájem – získali stipendium a studentské výhody, aniž by splnili očekávání školitele. Navíc školitel často postrádal účinné nástroje, jak tuto situaci řešit. Tento systém navíc také umožňoval, aby si i školitelé bez jasného výzkumného zaměření „pořizovali“ doktorandy především jako pedagogickou výpomoc.

Věřím, že s novelou zákona o vysokých školách, která přináší změny ve financování a zvyšuje nároky jak na doktorandy, tak na školitele, se situace postupně zlepší. Od školitelů se bude žádat větší finanční zapojení a kvalitní vedení, zatímco od doktorandů se očekává intenzivnější práce, aby dokázali obhájit dizertační práci v kratší době. Počty doktorandů pravděpodobně mírně klesnou, ale i tak zůstane VŠCHT mezi školami s velmi vysokým počtem doktorandů.

Zmíněná novela zákona není jen kosmetickou úpravou stávajícího stavu, ale poměrně bytelnou reformou. Můžete představit, co všechno doktorandy čeká?

Zásadní změnou, kterou novela přináší, je garance doktorského příjmu. Od akademického roku 2025/2026, přesněji pro doktorandy přijaté do prezenční formy studia od 1. září 2025, budou univerzity povinny zajistit čistý příjem ve výši 1,2násobku minimální mzdy, což pro rok 2025/2026 znamená 24 960 Kč měsíčně.

Dále se doktorské studium na VŠCHT bude nově ukončovat státní doktorskou zkouškou v podobě obhajoby dizertační práce. Odpadne takzvaná „základní část SDZ“, kdy byli doktorandi přezkušováni ze tří předmětových okruhů. Vzhledem k tomu, že velmi podobné předměty již doktorandi absolvovali v rámci dosavadního průběhu doktorského studia, případně v magisterském (nebo dokonce bakalářském) studiu, vnímám to jako krok správným směrem. Domnívám se, že na doktorandy bychom měli spíše nahlížet jako na juniorní vědecké pracovníky než jako na studenty, kteří musí opakovaně skládat široké teoretické zkoušky. Novela bohužel nevyřeší problém tzv. statusu doktoranda – tedy zda by měl být studentem, nebo zaměstnancem pracujícím na výzkumné problematice. Abychom mohli doktorandy naplno zaměstnat, bylo by zapotřebí daleko výraznějších změn, které jsou v gesci jiných ministerstev než jen MŠMT.

Jaké další změny jsou v přípravě, aby byl naplněn hlavní cíl novely, tedy vyšší kvalita doktorského studia?

Budeme muset zajistit, aby studium bylo dokončováno ve standardní době (4 + 1 rok) – což u nás, ale i na mnohých dalších VŠ, v současnosti zvládá 16 % studentů. Protože s úspěšným dokončováním bude spojeno financování doktorandů ze strany ministerstva, budeme se tomu na VŠCHT snažit přizpůsobit. Což ale rozhodně neznamená, že se doktorské studium „zlehčí“. Doktorand musí dokonale teoreticky zvládnout nejen svoji konkrétní problematiku, ale i její mezioborový přesah.

Místo abychom doktorandy vraceli „do lavic“, plánujeme zavedení kolokviální formy ověřování postupu řešení dizertačního projektu. Při kolokviích doktorandi předvedou, jak postupují ve zvoleném tématu, jak se v něm orientují a jaké dělají pokroky v odborném i osobním rozvoji. Oborové rady zároveň získají kvalitní zpětnou vazbu o stavu jednotlivých dizertačních prací, o spolupráci doktoranda a školitele a studenti budou motivováni k dalšímu (samo)studiu i konzultacím. Věřím, že VŠCHT, která je, jak už bylo zmíněno, na špičce v počtu doktorandů, této příležitosti využije a uskutečňované doktorské studium zmodernizuje, abychom mohli doktorandům poskytnout ještě lepší podmínky pro splnění cílů, o nichž jsme hovořili dříve.

Týkají se změny vyplývající z novely vysokoškolského zákona i současných doktorandů?

Co se týče financí, tak ano. I když to novela

ZVŠ přímo nenařizuje, i stávající doktorandi v prezenční formě studia budou od 1. září 2025 dostávat příjem minimálně ve stejné výši jako nově nastupující studenti. Změny v samotné struktuře doktorského studia (např. změna zkoušek v kolokvia či zrušení základní části SDZ) však budou platit až pro doktorandy, kteří nastoupí v akademickém roce 2025/2026. Těm, kteří doktorát zahájili dříve, nechceme v průběhu měnit podmínky plnění ISP, za nichž do studia vstoupili.

Jakým způsobem bude VŠCHT implementovat koncept tzv. Doctoral Schools?

Přestože už nyní nabízíme řadu kurzů přenositelných dovedností (např. Supervision, Leadership, Data Stewardship), které pomáhají doktorandům připravit se na vědeckou i profesní dráhu, doktorská škola na VŠCHT zatím neexistuje. Naší vizí je v budoucnu tyto kurzy rozšířit, dát jim jasnou strukturu a sjednotit je pod hlavičku Doktorské školy VŠCHT, která bude vycházet z koncepce in-

spirované evropským rámcem kompetencí pro výzkumné pracovníky (ResearchComp). Cílem Doktorské školy bude vytvořit ucelený systém podpory, který doplní doktorské studium o rozvoj klíčových dovedností potřebných pro vědeckou či průmyslovou praxi. Ve stávajících úvahách zvažujeme koncept rozdělení kurzů do několika oblastí, což by doktorandům přinášelo možnost získat dovednosti podle jejich výběru, v závislosti na tom, co uplatní v budoucí kariéře buď v akademické sféře, ve výzkumných organizacích, nebo v průmyslu, v managementu i ve vědeckých pozicích. Přínosem by měla být komplexnější a zároveň individuálnější zaměřená průprava do praxe a vyšší konkurenceschopnost na trhu práce.

Jaké jsou vůbec možnosti financování pro doktorandy na VŠCHT Praha? Budeme si jich moci dovolit tolik i v dalších letech?

Od letošního roku už od MŠMT nedostáváme peníze automaticky na každého zapsaného

doktoranda. Místo toho nám byla přidělena paušální částka odpovídající průměru financování z předchozích pěti let. Pokud bychom měli doktorandy platit pouze z této sumy, stačilo by to přibližně na třetinu všech současných studentů. VŠCHT je však výjimečná v tom, že má mnoho grantových projektů, z nichž mohou být doktorandi spolufinancováni.

Během loňského roku jsme s kolegy z Oddělení pro strategie a rozvoj zaměřenými na datamining udělali důkladnou analýzu reálných příjmů našich doktorandů za období 2018–2023. Zjistili jsme, že velká většina se již teď pohybuje kolem nebo i nad hranicí plánovaného garantovaného příjmu. U studentů prezenční formy doktorského studia tvořila obvykle jejich příjem přibližně ze 70 % stipendia (z toho 40 % pokrývá příspěvek MŠMT a 30 % jde ze specifického vysok školského výzkumu) a ze 30 % jej doplňoval příjem z projektu školitele.

Navázali jsme tedy na tuto praxi a nastavili model spolufinancování doktorandů z prostředků VŠCHT a školitele. Proděkani pro VaV všech fakult propočítali, kolik doktorandů, jak interních, tak na ústavech AV ČR, můžeme spolufinancovat institucionálním stipendiem. Pro ty interní, kteří pracují na

dizertacích na VŠCHT, přidá univerzita ze svých zdrojů ještě interní stipendium. Zbytek, který pro akademický rok 2025/2026 činí minimálně 7400 Kč, pak musí zajistit školitel. Pro prezenční doktorandy na ústavech AV ČR bude muset školitel zajistit spolufinancování ve výši necelých 15 tis. Kč pro akademický rok 2025/2026. Výše spolufinancování školitelů se bude odvíjet v dalších letech od kalkulací závislých na vyhlášené výši minimální mzdy pro daný akademický rok.

Jakým způsobem se na VŠCHT Praha budou vybírat uchazeči o doktorské studium a jaké budou hlavní požadavky na přijetí?

Na VŠCHT Praha se uchazeči vybírají během přijímacího řízení, které zahrnuje pohovor s odbornou přijímací komisí. Během něj uchazeč představí svoji motivaci, dosavadní studijní a výzkumné zkušenosti a zájem o konkrétní výzkumný projekt – dizertační téma. Komise pak každého ohodnotí podle jednotných kritérií, přičemž důraz se klade zejména na předpoklady pro vědeckou práci.

Všechny uchazeče rozdělíme do tří skupin. Ti s nejvyšším bodovým ohodnocením budou přijati a v případě zájmu o prezenční formu studia mají nárok na institucionální stipendium – tento počet míst je limitován

výší financí poskytnutých ze strany MŠMT. Druhou skupinu budou tvořit ti, kteří získají méně bodů, ale prokážou dostatečné kvality pro přijetí buď do prezenční, nebo do kombinované formy studia. Ti mohou být přijati do prezenční formy studia jen tehdy, pokud má školitel dostatek financí platit doktoranda ze svých zdrojů, ovšem bez nároku žádat o institucionální stipendium. Pokud školitel nemůže zajistit garanci plného doktorského příjmu, ale uchazeč prokáže z hlediska školitele kvalitu slibující přínos k řešení tématu, nebude uchazeč přijat do prezenční formy studia, ale nabídneme mu možnost zažádat o změnu formy studia (tedy na kombinovanou, kde není nutné garantovat minimální doktorský příjem). Třetí skupinou jsou uchazeči, kteří neprokážou dostatečné předpoklady, a ti nebudou přijati ani do prezenční, ani do kombinované formy studia.

Pokud si to situace vyžádá, může se uskutečnit ještě druhá část pohovorů, a to především u doktorandů přihlášených na témata vypisovaná školiteli z Akademie věd.

Jaké jsou možnosti pro doktorandy v oblasti studijních výjezdů do zahraničí a jak je tato mobilita podporována?

Zahraniční stáž pro doktorandy je podle akreditačních standardů v ČR povinnou součástí studia. Tento výjezd lze financovat prostřednictvím programu Erasmus+ či jiných stipendií, z grantových prostředků školitele, nebo kombinací obou zdrojů.

Jakým způsobem bude institucionálně vyhodnocována kvalita doktorského studia?

Připravujeme novou formu výročního hodnocení doktorandů, která stojí na strukturovaném dotazníku a vyhodnocování Individuálního studijního plánu (ISP). Ten jednak mapuje odborný posun doktoranda (publikace, projekty, zahraniční stáže), jeho pedagogickou činnost, ale i rozvoj dalších dovedností (např. „soft skills“). Nově zde bude implementována i zpětná vazba na spolupráci se školitelem a kvalitu laboratorního zázemí. Abychom celý nový koncept – zejména systém kolokvií – před blížící se reakreditací doktorských programů (2028/2029) doladili a optimalizovali, při-

pravíme jednoduchá dotazníková šetření. Ta nám pomohou zjistit, co v praxi funguje, co ne a co je potřeba vylepšit. Hodnotit se budou i různé specializované kurzy (mentoring, akademické psaní apod.), které se již doktorandům nabízejí, nebo se pro ně chystají. Doufáme, že díky tomu budeme moci včas zachytit případné nedostatky, a najít tak optimální formu doktorského studia na VŠCHT.

Jak se budou doktorandi zapojovat do výuky a jaké jsou pro ně možnosti pedagogického rozvoje?

Pedagogická činnost souvisí se získáváním prezentačních, komunikačních a organizačních dovedností doktoranda. Takže stejně, jako tomu bylo v roce 2024/2025, budou se doktorandi i v dalších letech zapojovat do pedagogiky až do výše 100 přepočítaných hodin, a to nejčastěji formou podílení se na vedení laboratoří, vedení seminářů či konzultování bakalářských a diplomových prací. Tato aktivita bude do stanoveného rozsahu součástí doktorského studia, a to z důvodů uvedených v začátku odpovědi na otázku. Pokud doktorand překročí tento základní rozsah (100 hodin), je možné s ním uzavřít samostatnou dohodu (např. dohodu o provedení práce nebo mu přiznat mimořádné stipendium). Odměna za tuto další pedagogickou činnost se již nebude započítávat do doktorského příjmu, ale doktorand ji obdrží navíc. Pro doktorandy, kteří chtějí rozvíjet své pedagogické kompetence, plánujeme

kurzy v rámci Doktorské školy, ve spolupráci s Ústavem učitelství chemie a humanitních věd a Centrem rozvoje pedagogických kompetencí na VŠCHT Praha (CEPKO).

Jakou podporu mohou doktorandi najít v Kanceláři pro doktorské studium?

V mnoha mých odpovědích, když říkám my, tak myslím Kancelář pro doktorské studium, tedy Veroniku Popovou, Mili Losmanovou a Soňu Hříbalovou. Všechny naše aktivity směřují k podpoře doktorandů a jejich rozvoje, ale rozhodně nechceme nahrazovat děkanáty ani suplovat roli školitelů či oborových rad. Již rok pravidelně pořádáme PhD Open Office Hours – měsíční konzultace, kam mohou doktorandi přijít se svými dotazy. Pro usnadnění začátku studia vytvořila Mili Losmanová s ERD unikátní adaptační plán (tzv. onboarding), a to nejen pro doktorandy, ale i pro jejich školitele – a jsme první a jediná vysoká škola v ČR, která takový systém nabízí.

Již tři roky poskytujeme kurzy přenositelných dovedností, jako jsou Supervision, Leadership a Data Stewardship, které pomáhají doktorandům připravit se na vědeckou i profesní dráhu. Spolupracujeme také s NTK na letní doktorské škole a každý rok organizujeme speciální seminář pro nově nastupující doktorandy, aby měli co nejlepší start. Kromě toho rozvíjíme mezinárodní spolupráci s evropskými univerzitami a jejich kance-

lářemi pro doktorské studium, abychom mohli sdílet osvědčené postupy a zajišťovat doktorandům kvalitní podporu nejen na národní, ale i mezinárodní úrovni. Velká část těchto aktivit bude tvořit velmi dobrý základ pro plánovanou Doktorskou školu.

Ve spolupráci s proděkanem pro VaV a s poradním Panelem pro doktorské studium (PGS 2022+) velmi intenzivně pracujeme na implementaci změn spojených s novelou ZoVŠ, pokud jde o financování doktorského studia, úpravy přijímacího řízení, státní doktorské zkoušky a spolupráci s externími pracovišti. Rádi bychom také inovovali vědecké projekty podporované Interní grantovou agenturou (VIGA). Letos se soutěž badatelských projektů poprvé otevřela pro všechny doktorandy z externích pracovišť a od roku 2026 uvažujeme o novém konceptu interních projektů VIGA.

Velkou změnou je úprava koncepce doktorského studia, tedy již zmiňované nahrazení dosavadní formy zkoušek ze čtyř předmětů kolokvií více zaměřenými na dizertační téma, a zrušení základní části SDZ. Pokud se nám podaří přesvědčit guaranty a oborové rady DSP, že jde o krok správným směrem, mohli bychom tyto změny v přechodné formě, která nezmění profil absolventa, zavést pro nové studenty už do současných programů a vyladit případné nedostatky před plánovanou reakreditací v letech 2028/2029.

Kancelář doktorského studia

Mgr. Veronika Popová

- metodička a koordinátorka doktorských studií
- veronika.popova@vscht.cz

Mgr. Mili Losmanová

- Ph.D. support, plánování a organizace kurzů pro doktorandy a školitele
- mili.viktorie.losmanova@vscht.cz

Ing. Soňa Hříbalová, Ph.D.

- Ph.D. support
- sona.hribalova@vscht.cz

Pár nevyžádaných tutorských rad do prvního letního semestru

Karolína Slonková

Tutorka, studentská senátorka, studentka magisterského programu Analýzy léčiv

Na sklonku posledního zimního zkouškového vyhlížeje povinně diplomový letní semestr vzpomínám na první přechod mezi zimním a letním semestrem, kdy jsem jako vyděšená studentka prvního ročníku oslavovala, že mi tenhle status zatím nikdo nebere. Tímhle zamyšlením bych se jako správný tutor chtěla probrat primárně k uklidnění prvních ročníků. Pokud se stále

můžete hrdě hlásit ke statusu studenta VŠCHT, chtěla bych vám pogratulovat a také vám sdělit, že hůř už nebude. Ať zimní zkouškové dopadlo jakkoli, přechod ze střední školy jste zvládli na jasné A.

Směřem k letnímu semestru si tu ale dovolím pár nevyžádaných rad:

Zprvé se nenechte vystrašit. Ohledně prváckých předmětů koluje spousta fám, názorů a traumatizujících zážitků, které těmi roky vyprávění hodně nabraly na síle. Nic nepodceňujte, ale ideálně si na všechny předměty udělejte názor sami.

Pokud je toho na vás hodně, nebojte se říct si o pomoc. Možností máme díky PKC mraky, kontaktujte třeba nás tutoru nebo školní psycholožku.

Dalším podpůrným bodem pro vás mohou být spolužáci/kamarádi, kteří prožívají to samé jako vy a jsou dost pravděpodobně v podobném stresu, i když to tak třeba na první pohled nevypadá.

Běhejte/chodte za fakultu (kdo neví, o co jde, ať se těší), plánujte si věci dopředu a v případě úkolů/laborek/zápočtů porcujte mamuta, ať vám z toho pak v květnu není zle.

Chtěla bych vás taky ubezpečit, že pokud jste přišli na chuť rovnicím re-doxním i diferenciálním, o nic moc děsivější věci už vás nečekají. Pravděpodobně i proto, že se vám většinou bude obojí následující roky ještě hodit.

A myslete na to, že letní semestr přináší nejenom jistou úlevu v tom, že už jste přece jen něco přežili, ale také delší dny, spoustu školních akcí a nějaké to sluníčko. Tak až si nad druhým pivem ve Vektoru pod rozkvetlými sakurami budete říkat, jaká to byla v zimáku pohodička, odpusťte si trochu toho povánočního stresu, vždyť jste jako čerství maturanti nemohli tušit, co vás čeká.

Máte námět k zamyšlení? Nemusíte čekat až do dalšího vydání SPiNu – přidejte se do diskuse na školním Viva Engage!

Deskoherní seminář

4. 3. 2025 | Café Prostoru; info na www.udkh.cz

Veletrh pracovních příležitostí Chem-iK

16. 4. 2025 | VŠCHT, budova B – Žitná ulice

Hanami & Cross Campus & Vektor opening

22. 4. 2025 | Kampus Dejvice

Lesamáj

6. a 7. 5. 2025 | Kampus Dejvice

Nenechte si ujít!

Hledá se

Další volné pozice a detaily uvedených nabídek naleznete na vscht.cz → Úřední deska → Kariéra na VŠCHT Praha → Výběrová řízení

REFERENT/KA NA ÚSTAV – 228 (plný úvazek)

- Činnost související s chodem ústavu, práce s informačními systémy
- Zajišťování státních závěrečných zkoušek, obhajob apod.; administrativa projektů

Požadujeme VŠ vzdělání, spolehlivost, vstřícné vystupování, základní znalost anglického jazyka. Znalost základů účetnictví výhodou.

Kontakt a detailní informace: tomas.hlincik@vscht.cz

PRÁVNÍK/PRÁVNÍČKA – 962 (plný úvazek):

- Činnosti vyplývající z právní agendy školy

Požadujeme ukončené právnické vzdělání v magisterském studijním programu, spolehlivost, samostatnost, výborný psaný projev, komunikační, organizační a analytické schopnosti. Výhodou je zkušenost v oblasti práva duševního vlastnictví

Kontakt a detailní informace: jolana.lukesova@vscht.cz

SAMOSTATNÁ/Ý MZDOVÁ/Ý ÚČETNÍ – 966 (plný úvazek):

- Vedení mzdové agendy pro přidělenou organizační část
- Komunikace s příslušnými úřady a státními institucemi
- Spolupráce při vytváření interních předpisů

Anglický jazyk podmínkou, zkušenost se zaměstnáváním zahraničních pracovníků výhodou.

Kontakt a detailní informace: jolana.lukesova@vscht.cz

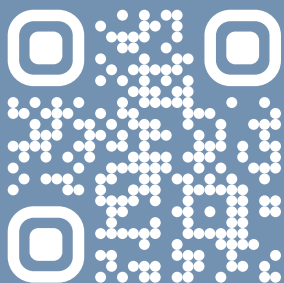
Pedagogická konference zdůraznila nutnost transformace výuky

Milan Jahoda, Richard Nevšímal

Rostoucí datová základna přináší VŠCHT nový pohled na podobu studia a ukazuje na potřebu zásadnějších změn. Tak lze shrnout hlavní výstup z pedagogické konference, která se uskutečnila na půdě naší univerzity v lednu 2025. Chopíme se společně příležitosti a transformujeme naše studium do podoby, která bude maximálně smysluplná pro studenty i pedagogy?

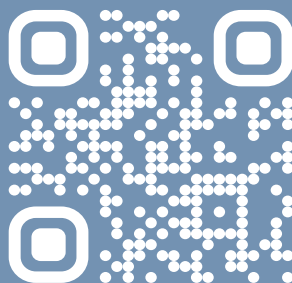
Níže naleznete odkazy na záznam z Pedagogické konference VŠCHT Praha, která se uskutečnila v lednu 2025. Pro další diskusi k tématu transformace výuky jsou prezentovaná data, závěry a návrhy zásadní. Neděste se délky, velkou část záznamu tvoří diskuse. Pro váš komfort je záznam rozdělen do tří tematických bloků.

→ Souhrnný odkaz: cv.vscht.cz/konference

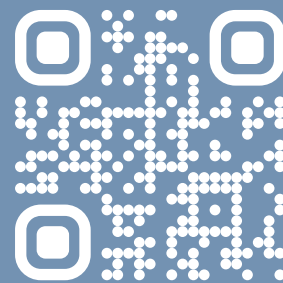
Blok 1

Uchazeči, přihlášení,
(ne)zapsaní

Blok 2

Kompetence absolventů dle
zaměstnavatelů a absolventů

Blok 3

Průchodnost prvním
semestrem

Výstupy z jednotlivých bloků ve zkratce

Blok 1

Uchazeči, přihlášení, nezapsaní

- ▶ VŠCHT má nejnižší studijní úspěšnost bc. stupně v ČR (38 % zapsaných dostuduje) a zároveň nejvyšší úspěšnost mgr. stupně v ČR (87 %).
- ▶ Na 50 % studijních programů VŠCHT je zapsáno 25 nebo méně studentů do prvního ročníku, a jsou tedy na seznamu ohrožených programů.
- ▶ Marketingem o moc více studentů nezískáme. Potenciál (vy)studovat VŠCHT má po odečtu těch, kteří nastoupí na medicínu, cca 2500 maturantů v ČR ročně. Z těchto zasáhneme téměř všechny a přihlášku k nám podá 1821 z nich → náš komunikační dosah je téměř kompletní.
- ▶ 50 % studentů, kteří se na naši školu nakonec nezapsali, se pro zápis na jinou školu rozhodlo až po přijetí.
- ▶ Nejčastější zmíněné odrazující faktory výběru VŠCHT: 1. Riziko nedokončení studia (52 %) 2. Významný podíl matematiky v bc. studiu (51 %); lékařsky zaměřené studenty můžeme jen těžko přesvědčit – chtějí být lékaři.

Blok 2

Kompetence absolventů dle zaměstnavatelů a absolventů

- ▶ Zaměstnavatelé zdůrazňují, jak rychle znalosti zastarávají. Vyžadují analytické myšlení, schopnost aplikovat znalosti a umět je získávat dle potřeby, samostatně navrhovat řešení, podporovat ve studentech iniciativu a rozvíjet potenciál k vedení lidí. V řadě těchto ohledů vidí absolventi, studenti i zaměstnavatelé nedostatky výuky na VŠCHT.
- ▶ Hlavní návrhy změn ve výuce z pohledu zaměstnavatelů: Více času pro odbornou praxi, flexibilita studijní dráhy, propojení výuky s praxí (reálné příklady...), projektová výuka, „kreativní“/samostatné pojetí laboratoří.
 - 74 % studentů by ocenilo flexibilnější rozvrh a možnost výběru, 47 % absolventů považuje studium za příliš teoretické (35 % za dobře vyvážené)

Blok 3

Průchodnost prvním semestrem

- ▶ „Roční přijímací řízení“ je velmi drahé. Nestojí jen peníze, ubírá na kvalitě výuky a spokojenosti. Přiděluje akademikům práci a demotivuje. MŠMT přijde s penalizací studijní neúspěšnosti skrze úpravu A+K.
- ▶ Umíme bezpečně identifikovat až 20 % uchazečů, které by bylo vhodné podrobit přijímacímu testu. Toto by prospělo i motivaci průměrných studentů.
- ▶ Náročnost je trojrozměrný parametr. Nejde pouze o výšku nastavené latky, ale i o její rozložení v čase, způsob testování, škálu zkoumaných dovedností, způsob učení atp.

Hlubší pohled a kontext

Naše škola, stejně jako řada dalších univerzit, se potýká s několika překážkami, které zároveň představují příležitosti. Jedním z negativních trendů je klesající počet studentů, které umíme motivovat ke zvládnutí prvního ročníku. Budiž skutečností, že jsou zpravidla ze střední školy hůře připraveni než ročníky 10–15 let zpět a disponují v průměru (čest mnoha výjimkám) menšími znalostmi a kompetencemi.

Málokdo si umí představit, čím vším musejí procházet vyučující matematiky a OACH v prvním semestru bakalářského studia. Kateřina Rubešová (OACH) spolu se Šimonem Axmannem (MA) určili cca 20 % studentů přijatých a zapsaných, kteří na základě pozorovatelných dat nikdy

neměli šanci první ročník zvládnout. Přesto jim pedagogové musejí věnovat spoustu času. Tyto studenty přitom umíme predikovat dříve, než začne akademický rok. „Naprostá většina kolegů tyto studenty nikdy nepotká, je to jen na nás,“ zmiňuje docentka Rubešová. Nicméně, přidání poměrně jednoduchého vstupního testu na začátek semestru OACH způsobil v důsledku zvýšení úspěšnosti na konci prvního semestru.

Průběžné závěry výzkumu realizovaného v rámci výzvy TAČR Sigma na téma faktorů studijní neúspěšnosti na VŠCHT prokazují, že vyšší počet přátel studentů na škole, kteří v průběhu semestru „odpadnou“, negativně ovlivňuje jejich úspěšnost. Naopak vyšší počet přátel, které

studujícímu zůstanou, úspěšnost ovlivňují pozitivně. „Samozřejmě, že lidé, kteří na to nemají a postupně odpadávají jeden po druhém během semestru, motivačně i rychlostí výuky táhnou dolů průměrné studenty z kruhu, který má zrovna smůlu na nedobré složení. A to vůbec nemluví o otázkách personálních kapacit,“ doplňuje doktor Axmann.

Studenti zvládají hůře i laboratoře, kde nezvládají plnit (pro ně) časově náročné postupy. VŠCHT je jediná chemická škola v ČR, která nemá laboratoře v zimním semestru prvního ročníku (v současné podobě jsou logicky nerealizovatelné). Zaměstnavatelé zároveň volají po ‚hravějších‘ laboratořích, kde by student musel přicházet na postup sám. Takové by však vyžadovaly jiný přístup.

To však není jediný nedostatek našich studentů dle zaměstnavatelů. Aby student dokázal aktivně přemýšlet nad řešením problémů, spojit znalosti různých oborů nebo fungovat v týmu, se do výuky na bakalářském stupni (natož pak v prvním ročníku) promítá relativně vzácně. Na tyto kompetence je, respektive měl by být, prostor především ve specializačních předmětech. Z kvalitativních šetření mezi studenty (opět TAČR Sigma) ale vyplývá, že specializační předměty, na které se studenti těší nejvíce, musí jít stranou ve prospěch z pohledu kreditů zásadnějších předmětů společného bakalářského základu. Zároveň si student nemá možnost více vybrat předměty dle svého profesního směřování, což škole vytýkají jak absolventi, tak studenti i zaměstnavatelé. MŠMT a NAÚ zároveň budou v budoucnu vyžadovat právě vyšší flexibilitu studia a kompetenčně stanovené výsledky učení. Plus bude finančně penalizována studijní neúspěšnost.

Náročnost, náročnost, náročnost...

Klíčovou otázkou, na níž musíme společně najít odpověď a pro niž nadále musíme hledat data, je účelnost náročnosti. Umíme v době, kdy je motivace studentů naší zásadní limitací, rozeznat, který student vzdává studium proto, že na to prostě nemá? A odlišit ho od studenta, který nepokračuje ve studiu, protože v něm pro sebe nevidí smysl?

Řadu klíčových kompetencí, které absolventi potřebují, ve škole důsledně neučíme ani neověřujeme. Celých 39 % našich absolventů například zastává již do druhého roku vedoucí pozici, s problematikou vedení se ale ve škole zpravidla setkávají mimo výuku (spolky nebo zájmová činnost). Naopak studenti školu podezřívají, a absolventi to následně stvrzují, že některé laťky, které je škola opakovaně nutí přeskakovat, jsou svým způsobem nastaveny svévolně a bez jasného kariérního záměru.

Co potřebují zaměstnavatelé?

Absolvent podle nich musí hlavně umět aplikovat znalosti, adaptovat se, učit se rychle novým věcem. Naprosto zásadní je pak schopnost komunikace a koordinace v týmu. Naším studentům prý chybí dostatek praxe, který by tyto schopnosti prohluboval. Na ose studenti-absolventi-zaměstnavatelé panuje de facto shoda na tom, že v těchto oblastech má výuka na VŠCHT jisté slabiny. Jenže, kdy je učit? Jaký je rozsah

zbytečných znalostí současného učiva? Jak velkou mezeru tvoří dovednosti, které účelně neučíme/nezkoušíme? Kde najít ve studijním plánu možnost profilace (výzkum vs. průmysl) a ještě prostor pro soustavnou praxi/přivýdělek?

Zajímavý je i souběh následujících různých indicií – nezávislý Mezinárodní hodnoticí panel školu upozornil na stejné nedostatky, které (viz výše) reflektují absolventi, zaměstnavatelé a studenti v šetřeních. Nedostatky se pak vesměs překrývají s body, které MŠMT postavilo do centra *Strategického záměru ministerstva pro VŠ od roku 2021*. Zároveň mnoho stejných témat dlouhodobě prosazují studentští zástupci v Akademickém senátu VŠCHT. A jsou to nakonec stejné věci, ke kterým dochází Kolegium prorektora pro pedagogiku – tedy ti, kteří jsou v kontaktu s aktuálními daty a mají největší přehled o výuce ve škole.

Transformace výuky na VŠCHT

Iniciační práce na transformaci výuky již několik měsíců běží. Aktuální reaktrace programů vyburcovaly k akci především dvě fakulty odhodlané k zásadnějším změnám – FPBT a FTOP. Garanti studijních programů se schází s proděkany, děkany i zástupci Design týmu. Žádný garant není a nebude v procesu osamocen a dostane maximální podporu ze strany rektorátu. O to více toto tvrzení platí u těch, kteří si troufnou a udělají ze svého programu opravdu moderní a aspoň v Česku výjimečný vzdělávací program. Z rešerše studijních programů v ČR bohužel vyplývá, že se takovým primátem, aspoň co do formy, na VŠCHT zatím příliš chlubit nemůžeme. V oblasti kurikulárního designu máme velký prostor k rozkvětu. I marketing konkrétních modernizovaných programů toto následně bude s chutí reflektovat. Žijeme totiž v době, kdy studenti volají po *praktičtějším a zajímavějším studiu*.

Je nasnadě, že transformace výuky zasáhne především garanty předmětů a vyučující. Nově postavené (nebo upravené) studijní programy by měly cílit na vyváženost získávaných (a ověřovaných) kompetencí studentů, interaktivitu, vyšší samostatnost studentů, ale zároveň i na týmová zadání. Což se neobejde beze změny způsobu výuky některých předmětů. I z tohoto důvodu mají být pro účely transformace určené tematizované výzvy PIGA. FCHT a FCHI mají s procesem začít později (a možná konzervativněji, to vše musí vyplynout ze společné snahy a spolupráce s konkrétními garanty studijních programů a ústavy).

Pro úspěch transformace výuky je zásadní, aby obecná univerzitní či fakultní opatření neomezovala různorodost pojetí a aby kvůli četným kompromisům nevznikl kulhající kočkopes bez tahu na branku. Uvědomujeme si, že času máme všichni málo, úpravy podoby a náplně studia budou pro řadu z nás bolestivé, ale jsme přesvědčeni, že jinak to v měnícím se světě nejde a naši budoucí studenti i jejich zaměstnavatelé tuto snahu velmi ocení.

Aktuálně diskutované změny ve výuce

Společný bakalářský základ projde revizí účelnosti vyučované látky (v návaznosti na další předměty). Dojde ke vzniku upravených základních variant předmětů (5 kreditů), ale zároveň zůstanou dostupné více kreditové verze. Garanti studijních programů si tak budou moci volit předměty dle svých reálných požadavků. Tím by se měl částečně uvolnit prostor v základní kreditové zátěži a odlišit zaměření studijních programů.

Dochází k revizi profilů absolventa ve smyslu výstupních kompetencí. Struktura výuky (způsobu i obsahu) se bude muset přizpůsobit právě tomuto profilu. Předpokládá se zvýšení významu specializačních a prakticky orientovaných předmětů.

Zvýší se penzum volitelných předmětů (v rozmezí 5–20 % kreditů) pro flexibilní volbu dráhy studenta ve smyslu mezioborovosti, zaměření směrem k průmyslu či výzkumu nebo veřejné správě, a také ve smyslu budování měkkých/osobních dovedností. Některé povinně volitelné předměty budou převedeny do podoby volitelných předmětů, aby byla zachována možnost hloubkové odborné specializace.

Jeden den v týdnu budou mít studenti **dedikován na práci a odbornou praxi**, včetně zapojení na ústavech (zatím se jedná o návrh).

Důsledná práce s vizí budoucího uplatnění u uchazečů i studentů před i během studia. Představuje zásadní motivátor výběru školy i setrvání na ní.

Dny otevřených dveří
24. a 25. 2. 2025

Foto: Karolína Tůmová

Adventní koncert
16. 12. 2024

Foto: Jakub Ferenčík

Gaudeamus Praha
21.–23. 1. 2025

Foto: Jonáš Priškin

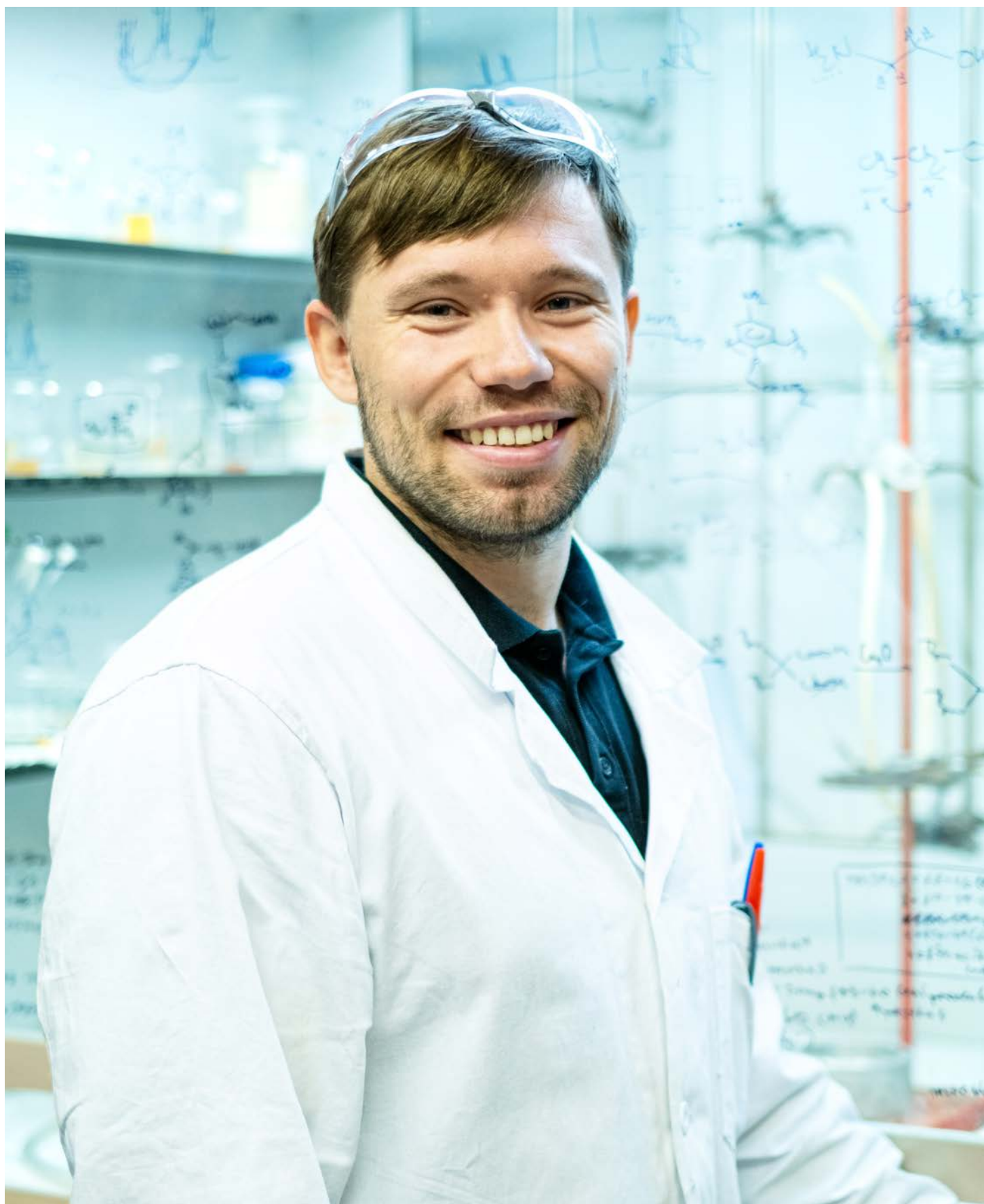

Tříletý grant je obrovskou pomocí. Dává mi čas vybudovat tým

Jakub Drahonský
Foto: Stela Kašperanová

Fond Dagmar Procházkové, pojmenovaný po významné absolventce VŠCHT Praha, poskytuje finanční podporu vědeckým projektům s cílem vytvořit nové výzkumné směry na univerzitě. V roce 2024 byl grant udělen doktoru **Martinu Tlustému** z Ústavu organické chemie za projekt Mechanical bond as a protecting group in the synthesis of porous materials. Jeho práce má významný potenciál v syntéze porézních materiálů. Koho hledá do své skupiny a s kým by chtěl v budoucnu spolupracovat?

Můžete nám přiblížit svůj oceněný projekt a jeho hlavní cíle?

Projekt se zaměřuje na porézní materiály, jako jsou MOFy (metal-organic frameworks) a COFy (covalent organic frameworks). Tyto látky se skládají ze dvou základních částí: lineární molekuly (tzv. linkeru) a spojovacího centra. Spojovacím centrem může být buď atom kovu (u MOFů), nebo organická látka (u COFů). Linkery jsou rigidní molekuly, které se vážou na centrum a společně vytvářejí krystalickou mřížku s porézní strukturou.

A protože příroda nemá ráda volné prostory, jedním z problémů je tzv. interpenetrace, tedy tvorba další krystalické mřížky uvnitř původní, což ovlivňuje velikost pórů. To je problém zejména proto, že vlastnosti těchto materiálů úzce souvisí právě s velikostí jejich pórů. Cílem projektu je zamezit této interpenetraci, aby bylo možné připravit materiály s většími póry.

Jak lze této interpenetraci zabránit?

Můj přístup využívá mechanické vazby jako chránící skupiny. Mechanická vazba je také vzájemné uspořádání molekul, které zneumožňuje jejich oddělení. Například v případě tzv. rotaxanů je mechanickou vazbou okolo lineární molekuly navázán nějaký makrocycklus. Díky tomu, že lineární molekula má na svých koncích stericky objemné skupiny, makrocycklus z ní nemůže sklouznout. Představte si to jako prsten, který je navlečený na tyčku, která je na koncích rozšířená – prsten tedy nemůže tyčku opustit. A protože tyto „prstény“ bývají poměrně objemné, měly by být schopny zabránit interpenetraci. Klíčovým krokem mého výzkumu je navrhnout „prsten“ tak, aby šel po vytvoření porézního materiálu odstranit, což umožní připravit materiály s daleko většími póry, než jaké jsou dostupné nyní.

K čemu takové molekuly využijeme?

MOFy a COFy jsou velice populární materiály se širokým spektrem použití. Používají se například ke skladování plynů, jejich separaci, v organokatalýze atd. Záleží už jen na tom, jak konkrétní materiály nadesignujeme a jak velké póry vytvoříme.

Co vás inspirovalo k výběru tématu?

Strávil jsem dva roky v Anglii ve skupině profesora Goldupa, která se specializuje na mechanické vazby. Mám k tomuto tématu tedy poměrně dobrý background. Skupina se ale zabývá malými molekulami, zatímco já se chci soustředit na jejich využití v materiálech, takže se problematiku materiálové chemie a aplikací budu učit za běhu.

Proč jste se tedy rozhodl pro velké molekuly?

Během své stáže v Anglii jsem se zúčastnil přednášky profesora Yagiho, což je velké

jméno v oblasti porézních materiálů. Hrozně mě zaujalo, co všechno se s těmito materiály dá dělat. Ukazoval nám například video, jak pomocí podobných materiálů vyloženě čerpal vodu ze vzduchu. To mě zaujalo tak, že jsem si řekl, že spojením s mechanickou vazbou může vzniknout něco zajímavého.

Očekáváte během výzkumu nějaké výzvy, kterým budete muset čelit?

Neexistuje moc popsaných reakcí, kterými lze tyto polymerní struktury modifikovat. Abych tedy byl schopen provést post-syntetickou modifikaci, tedy odbourat makrocyclus („prsten“), budu muset najít takové skupiny, které budou schopné reagovat v rámci polymerní struktury. Jde o nerozpustné látky, takže potřebujete nějakou jednoduchou reakci, která bude schopna kvantitativně odbourat makrocyclus i v pevné fázi. Zároveň však makrocyclus nesmí být příliš nestabilní, protože zejména v případě COFů bývají podmínky jejich vzniku poměrně kruté. Je tedy nutné nadesignovat makrocyclus tak, aby byl za určitých podmínek stabilní, a naopak v jiných podmínkách nestabilní.

Jak budete hledat ty správné molekuly?

Primárně experimentálně. Mám několik nápadů na systémy, které by mohly fungovat.

Nejjednodušší je nasyntetizovat si nějaký makrocyclus a zkusit, zda je odbouratelný vyhovujícím způsobem, a zároveň otestovat stabilitu v rámci jiných podmínek. Je očekávatelné, že různé makrocyclusy budou pravděpodobně použitelné pro syntézu různých typů porézních materiálů.

A matematicky předvídat struktury půjde?

Pro výzkum budeme určitě využívat klasickou výpočetní chemii. V dnešní době se zároveň v této oblasti využívá umělá inteligence, ale tam je třeba vytvořit model a vycvičit jej na dostupných datech. Protože je náš přístup inovativní, taková data zatím nemáme. Až je budeme mít, mohla by nám umělá inteligence rozhodně pomoci, ale na to budu určitě potřebovat navázat nějakou spolupráci.

Budete tedy shánět kolegy do vašeho týmu i externisty pro spolupráci?

Ano. Zatím jsem nikoho k externí spolupráci nehledal, ale až budu mít první materiály v ruce, budu potřebovat navázat spolupráci minimálně s materiálovými chemiky, protože bude potřeba charakterizovat vlastnosti připravených materiálů. Později by bylo vhodné spolupracovat i s výpočetními chemiky, což by mohlo celý výzkum urychlit. Do svého týmu ale již nyní hledám organic-

ké chemiky. První fáze projektu je zejména o vytváření mechanických vazeb, respektive prekursorů pro MOFy a COFy, což je prakticky čistě syntetická práce.

Plánujete navázat na tento výzkum dalšími projekty? Pokud ano, jakými směry se chcete ubírat?

Jeden z důvodů, proč jsem si toto téma vybral, je právě aplikovatelnost. Pokud se zadaří, nápady a samotný výzkum se budou snažit převést do praxe.

Jak hodnotíte podporu Fondu Dagmar Procházkové při realizaci vašeho výzkumu?

Grant je obrovskou pomocí, zejména proto, že podpora je nyní tříletá, což mi dává více času na vybudování týmu. K dispozici mám 2 miliony Kč ročně, což mi umožní financovat první doktorské studenty a vytvořit stabilní základy pro další výzkum.

Budete žádat o další granty?

Ano, finanční zdroje jsou důležité pro běh výzkumného týmu a tři roky utečou rychle.

Máte už vymyšleno něco konkrétního, s čím byste chtěl žádost podat?

Ano mám, ale zatím své plány nebudu prozrazovat.

Máte nějaké další ambice do budoucna, ať už osobní, nebo profesní?

Mojí momentálně největší profesní ambicí je vybudovat vlastní kvalitní výzkumnou skupinu a začít publikovat v tom směru, který jsem si vybral.

Co byste doporučil mladým vědcům, kteří zvažují podání žádosti o podobné granty?

Nebát se a podat přihlášku. Fond Dagmar Procházkové má méně administrativních požadavků než jiné granty, například GAČR. Zároveň se tím naučí psát žádosti, což je cenná dovednost. A hlavně, jak rád říkám, kdo nežádá, grant nedostane.

Cultural shock

Barbara Mac

Faculty of Chemical Engineering
Chemistry and Technology programme

Why did you choose to study at UCT Prague?

I always wanted to live in the Czech Republic. Since both of my parents grew up in Czechia and most of my extended family is here, I spent summers in Moravia or in the Central Bohemian Highlands (*České středohoří*). Leaving the Czech Republic to go back home to Germany was always the worst.

When it was time to decide what I wanted to do after secondary school, I came up with the idea of studying in Czechia. After doing some research, I came across UCT Prague. With its excellent chemistry programme and the beautiful city of Prague, choosing UCT Prague was an easy decision.

How is studying here different from studying in your country?

The studies here are not easy at all. I was definitely challenged and struggled greatly when I first got here. I barely scraped by the first semester, but after that, I got used to how individualized studies here are. I was not used to managing my own time without compulsory attendance forcing me to attend all the lectures. Now I have figured it out quite well!

Do you have any ideas on how to make studying at UCT Prague better for foreigners?

I have quite a few suggestions and that's why I am actively trying to make changes. I work together with the Full-Time International Student Organization (FISO), the Department of International Relations, and tutors to solve the biggest issues international students face at our university. We are focusing primarily on providing more study materials in English, helping out with translations, and helping students adjust to university systems like the Student Information System (SIS) and the EMIL system. Another thing that needs improvement is the communication between local and international students; as foreigners, we barely know our Czech counterparts!

Is there anything you appreciate at UCT Prague?

I was very positively surprised with how helpful and friendly most of the staff here are. Be it our instructors or Faculty staff, everyone makes an effort to help you out.

How do you like life in Prague? What do you like and dislike about living here?

I love living in Prague. It's a beautiful city with amazing public transport and endless activities. Living in the dorms is fun too, even if they're so far away from campus. I like that I get to practice my Czech here; my language skills have improved significantly since I arrived.

What was the biggest culture shock you experienced?

For me, the biggest culture shock wasn't from Czechia itself, but from my classmates. Being thrown into a mix of so many different cultures was pretty intimidating at first, but the experience has been amazing!

Milan Bittner Sládek Plzeňský Prazdroj

Jmenuji se Milan Bittner a pracuji jako sládek v Plzeňském Prazdroji, konkrétně v pivovaru Velké Popovice. Moje cesta k této pozici byla plná zážitků a zkušeností, které mají svůj základ na VŠCHT. Rád sportuji, rád rozvíjím sebe i ostatní a mám rád pivo.

Už od základní školy mě bavily přírodní vědy, především chemie a biologie. Klíčový moment nastal, když mi v deseti letech otec vyprávěl o „chytrých zvířátkách“, které „papají cukr a kakají líh“. Tato dětská historka mě fascinovala natolik, že mě nasměrovala ke studiu pivovarství na VŠCHT.

Začátky na vysoké škole nebyly jednoduché. Musel jsem si poradit nejen s novými tématy, ale také s lákadly studentského života. Postupně jsem se však naučil zodpovědnosti a disciplíně, což mi otevřelo dveře k mnoha možnostem, které VŠCHT nabízí. Kromě odborných znalostí jsem získal schopnosti, které mě provázejí dodnes – dovednost řešit problémy, efektivně pracovat v týmu i samostatně, přebírat odpovědnost za projekty, komunikovat odborným jazykem a rozumět požadavkům autorit.

Během studia jsem se aktivně zapojoval do života školy. Byl jsem místopředsedou akademického senátu, členem kolegia rektora a podílel jsem se na organizaci studentských akcí. Spolu s týmem nadšených spolužáků jsme obnovili tradici KaCheKRanu, což pro mě byla jedinečná zkušenost. Tyto aktivity mi daly pevné základy

Absolvent

leadershipu, které jsem později využil ve své profesní kariéře.

Ph.D. studium mě obohatilo v mnoha směrech. Důležitou součástí byla zahraniční stáž v Portugalsku, která mi pomohla lépe porozumět jiným kulturám. Měl jsem také to štěstí, že mě vedl profesor Tomáš Brányik, který mi pomohl rozvíjet mé schopnosti a dodal mi klid a řád v práci i v životě.

Ačkoli mi věda tolik nešla, vždy mě bavilo vedení lidí – a samozřejmě i pivo. Rozhodl jsem se proto vydat do praxe. Po několika technologických a manažerských pozicích jsem si splnil svůj sen a stal se sládkem v pivovaru ve Velkých Popovicích. Neumím si představit lepšího zaměstnavatele než Plzeňský Prazdroj a.s.

Když vzpomínám na studentská léta, vím, že bych dnes možná některé věci udělal jinak. Více bych využil zahraniční stáže a příležitosti ke spolupráci s průmyslem. I přesto na toto období vzpomínám s úsměvem – bylo plné výzev, radosti a osobního růstu.

Tipy pro studenty:

- **Zapojte se do studentských organizací:** Naučíte se, jak vést lidi a pracovat v týmu.
- **Využijte zahraniční stáže:** Rozšíříte si obzory a získáte cenné zkušenosti s různými kulturami.
- **Najděte si mentora:** Skvělý mentor vás může nasměrovat a výrazně ovlivnit váš profesní i osobní rozvoj. Sám se věnuji mentoringu v roli mentora i mentee.
- **Nebojte se změn:** Pokud zjistíte, že vás něco nenaplnuje, změňte směr – já jsem se našel ve vedení lidí a výrobě piva.
- **Užívejte si studentská léta:** Jsou to jedinečné roky plné příležitostí, které vás budou formovat po celý život.

Doufám, že vám mé zkušenosti a rady pomohou na cestě k vašemu úspěchu. Hodně štěstí!

Get your GET2025!

Michal Janovský

Proděkan pro vědu a výzkum, profesor Ondřej Jankovský, přibližuje v krátkém rozhovoru nový koncept institucionální podpory pro mladé vědce na VŠCHT Praha nazvaný GET, s podtitulem „ZÍSKEJ PRVNÍ PROJEKT“. Přihlásit se o podporu bude možné od konce února do listopadu 2025.

Přišel jste s myšlenkou transformace výzvy JIGA do soutěže GET. Co je cílem této podpory?

Cílem je motivovat mladé vědecké a výzkumné pracovníky v začátcích badatelské kariéry a podpořit je ve snaze získat svůj první grant s externím financováním. Na přípravě této mimořádné podpory se podíleli proděkan a prorektor pro vědu a výzkum, prorektorka pro doktorské studium, oddělení pro výzkum a transfer technologií a projektové centrum, které bude tuto výzvu nově administrovat. Všem bych chtěl za jejich usilovnou práci poděkovat.

Co je hlavní změnou oproti předchozí výzvě JIGA pro postdoktorandy?

V předchozích letech byly podávány projekty analogické k badatelským projektům VIGA (A2), což v principu už žadatele nenaučilo ničemu novému. Přitom cílem badatelských projektů je právě získat zkušenosti s přípravou žádostí, aby mohli postdoci následně usilovat o získání vlastních externích projektů. A tam právě míří GET. Žadatel v roli řešitele či spoluřešitele získá finanční odměnu za to, že podá národní či mezinárodní projekt s externím financováním, u něhož je výše dotace pro VŠCHT vyšší než 1 milion Kč.

Jaká je výše odměny za podání projektu?

Výše odměny pro každého žadatele je 20 tisíc Kč v čistém za podání projektu s vyšší dotace mezi 1–20 miliony. U velkých prestižních projektů s vyšší dotace nad 20 milionů je tato odměna navýšena na 40 tisíc Kč.

Kdy bude výzva vyhlášena?

Nyní usilovně pracujeme na finalizaci této výzvy. Letošní GET2025 bude vyhlášena koncem února. Do této výzvy se půjde přihlašovat průběžně během celého roku až do konce listopadu. V následujících letech uvažujeme o podobném konceptu podpory. Předpokládáme, že dojde k drobným úpravám na základě průběhu letošního ročníku.

Je možné v rámci GET2025 získat i finanční podporu na služby?

Není. Na podporu mezinárodních projektů (včetně ERC Starting Grant) však existuje jiná interní výzva „Podpora žadatelů při zapojování do mezinárodních projektů“. V rámci této výzvy spadající pod projektové centrum je možné žádat až 49 tisíc Kč na služby, které lze využít třeba na korekce angličtiny či návštěvu partnerů projektu. Osobně jsem navrhoval rozšíření podpory i na velké české projekty EXPRO nebo JuniorStar, tak uvidíme, jak to dopadne.

Vy jste byl v prestižní výzvě GAČR JuniorStar úspěšný. Co byste poradil novým žadatelům?

Náš projekt JuniorStar běží již třetím rokem. Předcházel tomu však první neúspěšný pokus ve stejné výzvě a také neúspěšný projekt ve výzvě ERC Starting Grant. Tak to prostě je. Na jeden úspěšný projekt je jich vždy několik neúspěšných. Úspěšnost je obecně velmi nízká, navíc nyní s novelou vysokoškolského zákona, kdy školitelé musí garantovat 1,2 násobku minimální mzdy Ph.D. studentům v prezenčním studiu, je tlak na získání grantů ještě vyšší než v minulosti. Poradil bych tedy hlavně hodně trpělivosti, nenechte se odradit případným neúspěchem, úspěch přijde.

VYSOKÁ ŠKOLA
CHEMICKO-TECHNOLOGICKÁ
V PRAZE

GET 2025

**Mimořádná podpora
rektora pro mladé vědce
na VŠCHT Praha**

Schéma podpory

Podání žádosti o podporu pro
postdoktorandy (1 stránka)

Příprava projektu s dotací pro VŠCHT
nad 1 000 000 Kč

Zaslání potvrzení o podaném projektu

**Vyplacení odměny
20 000 Kč**

→ výše dotace pro
VŠCHT 1-20 mil. Kč

**Vyplacení odměny
40 000 Kč**

→ výše dotace pro
VŠCHT nad 20 mil. Kč

Ztracený základní kámen

Bohumil Kratochvíl, Pavel Drašar, Vladimír Sýkora, Milan Pospíšil

Před sto lety byly Dejvice vesnicí, připojené od roku 1922 k Velké Praze. Pozoruhodná zde byla jen budova školy a potom proslulá hospoda Na růžku¹, která stála na křižovatce cest do Podbaby a do Veleslavína. Na zdejších rozsáhlých loukách začala v roce 1923 éra plánování a příprav na vybudování tzv. Nových Dejvic podle velkorysého urbanistického projektu architekta Antonína Engela.

Do středu uvažovaného centrálního Vítězného náměstí, podkovitého tvaru, se sbíhaly okolní radiální ulice z Podbaby, z Hanspaulky, od Pražského hradu a dále Dejvická a Technická. Projekt zahrnoval i komplex deseti budov v Technické ulici (realizovaly se pouze dvě) nového areálu Českého vysokého učení technického (ČVUT), protože tzv. „stará technika“ (na Karlově náměstí a v okolí) již kapacitně nestačila rostoucím nárokům vysokého školství. První realizovaná budova celého komplexu, v novoklasicistním stylu, byla určena pro Vysokou školu chemicko-technologického inženýrství ČVUT (dnešní budova A, VŠCHT Praha). Společně s Engelem ji projektoval Severin Ondřej, profesor pozemního stavitelství ČVUT, který vykonával i stavební dozor². Mimochodem, Severin Ondřej byl mladším bratrem Augustina Ondřeje, rovněž profesora ČVUT a vedoucího Ústavu mineralogie a petrografie VŠCHT. Oficiální zahájení stavby se uskutečnilo 21. června 1925 položením základního kamene všech novostaveb (obr. 1) za účasti tehdejších osobností první republiky, v čele s prezidentem Masarykem a dále ministerským předsedou Švehlou, předsedou sněmovny Tomáškem, ministrem financí Bečkou, ministrem školství Markovičem, primátorem Prahy Baxou, rektorem ČVUT Brdlíkem, architektem Engelem a početného občanstva. Kámen měl vyříznutou obdélníkovou prohlubeň, do které byla v měděné kazetě (obr. 2) vložena pamětní listina, bronzová zednická lžíce, zednické kladívko a váček s mincemi³, a následně byla prohlubeň zakryta deskou s nápisem „Základní kámen novostavby Českého vysokého učení technického položen 21. VI 1925 v osmém roce svobody“. Za chemiky na základní kámen poklepal Emil Votoček (obr. 3). O průběhu celé velkolepé slavnosti se dochovala čtyřminutová filmová sekvence z produkce firmy Bratři Deglové Praha, která je uložena v Národním filmovém archivu a dostupná na webu⁴. Se stavbou se začalo až v roce 1926 podle prováděcího protokolu Severina Ondřeje, budova byla hotová v roce 1932 a v roce 1933 se do ní nastěhovali chemici (obr. 4 a 5)⁵. V letošním roce 2025, po uplynutí sta let od položení základního ka-

mene, nezbyvá než konstatovat, že kámen zmizel a o jeho osudu víme jen velmi málo, a tak se můžeme jenom domýšlet. Vzhledem k tomu, že byl chápán jako slavnostní zahájení stavby celého vysokoškolského areálu, tak velmi pravděpodobně nebyl zabudován do základů první budovy, ale byl kamenem ceremoniálním, vystaveným zřejmě někde na prostranství před budovou. Možná že nebyl nikam přemísťován a zůstal na místě slavnostního poklepání. V roce 1953 údajně kámen poškodily bagry⁶ a pamětníci vzpomínají na jakýsi kamenný fragment, téměř celý zakrytý zeminou, který stál zhruba uprostřed mezi dnešní Národní technickou knihovnou, Fakultou stavební ČVUT a budovou A VŠCHT Praha. V současnosti již po něm není ani stopy. Rozuzlení předložené hypotézy by snad přinesl archeologický výzkum, ale to není reálné, stejně by se snad našly pouze trosky. Je třeba si uvědomit, že v celém dejvickém areálu byla často přemísťována zemina v souvislosti s pokračující výstavbou dnešní budovy B, VŠCHT Praha (dokončena v roce 1937), pak přes areál přešla druhá světová válka a potom proběhla řada poválečných dostaveb v letech 1959–1965, 1962–1982, 2006–2008 a 2009–2010. V roce 2026 snad bude zahájena poslední fáze dostavby 4. kvadrantu Vítězného náměstí podle společného návrhu holandské kanceláře Benthem Crouwel Architects a českého studia OVA⁷. Původní Engelův záměr tak konečně dojde naplnění, i když ve značně pozměněné podobě.

Vedení Vysoké školy chemicko-technologické v Praze má v úmyslu letošní stoleté výročí položení základního kamene pro stavbu vysokoškolského areálu v Praze-Dejvicích oslavit v červnu řadou akcí. V této souvislosti bude na VŠCHT Praha zahájena dlouhodobá edice nazvaná „Sešity z historie chemických pracovišť, oborů a osobností“, která v budoucnu, snad za dalších sto let, pomůže následovníkům poznat a pochopit naši a předešlou dobu a poučit se z ní.

Obr. 1. Základní kámen novostaveb dejvického kampusu z mrákotínské žuly

Obr. 2. Kazeta vložená do základního kamene

Obr. 3. Emil Votoček poklepává na základní kámen (rektorem ČVUT byl ve školním roce 1921/22)

Obr. 4. Zadní trakt rozestavěné první budovy podle Engelova projektu (dnes budova A, VŠCHT Praha)

Obr. 5. Průčelí první dokončené budovy Engelova projektu (dnes budova A VŠCHT Praha)

Autoři děkují prof. Jiřímu Wannerovi za zaslání řady podkladů k napsání tohoto článku.

Literatura

1. Pudil M.: (2023) <https://praha.camp/magazin/detail/sto-let-nedokoncene-centrum-dejvic-jak-dostal-kulatak-svuj-tvar-a-proc-porad-neni-kompletni>, staženo 18. 12. 2025.
2. Josefovičová M.: Dějiny věd a techniky XLVII 4, 247 (2014).
3. Tayerlová M.: Archiv ČVUT, 30, 3/2015.
4. <https://video.aktualne.cz/aktualne/masaryk-klepe-kladivkem-v-narodnim-filmovem-archivu-objevili/r~6575beb2dd6111e6b0e5002590604f2e/>, staženo 18. 12. 2024.
5. Engel A.: Alchetron, The Free Social Encyclopedia (2024).
6. https://www.idnes.cz/praha/zpravy/vyroci-cvut-310-let-ceske-vysoke-uceni-technicke.A170118_2299748_praha-zpravy_nub, staženo 21. 1. 2025.
7. <https://4kvadrant.cz/aktuality/?article=koncept-prazskych-dejvic-bude-po-100-letech-dokoncen-vitezem-architektonicke-souteze-je-holandsko-cesky-tym-benthem-crouwel-architects-a-studio-ova>, staženo 20. 1. 2025.

Tento článek je paralelně otištěn v Chemických listech a ve Spinu.

Vizualizace přestavby Vítězného náměstí od Benthem Crowel International (NL) a Opočenský Valouch Architekti (ČR)

Jak myslíme, tak žijeme. Mysleme pozitivně. Bude se nám žít lépe

Vladislava Kůželová

Něco si přejete, chcete. Ale nic nevychází a vy nerozumíte, proč se vám v životě určité věci dějí, aniž byste o ně stáli. Nepřemýšlejte. Právě teď se zastavte a udržte myšlenku, kterou máte v hlavě. Ta totiž ovlivňuje vaše další životní kroky. Myšlenky jsou na začátku všeho, ovládají všechno, co děláme a jak se máme. Příčina a následek.

Ráno otevřete oči, kouknete z okna, prší. Ve vaší hlavě se zrodí myšlenka, že dnešek nebude stát za nic. Zima, mokro, bláto, takový den, kdy raději nikam nejít. S touto prvotní myšlenkou startujete den. Pocity, které ji provází, jsou zasmušilost, špatná nálada, lenost a trochu naštvání. A vy nakonec pod vlnou emocí raději zrušíte to, na co jste se těšili, práce uděláte polovinu, nechce se vám ani na

sraz se spolužáky ze střední školy a na své okolí nejste nijak příjemní. Výsledkem je, že se vám celý den nedaří, v práci nestíháte, večer jste nervózní, otrávení a hádka s někým, kdo je vám nablízku, na sebe nenechá dlouho čekat. Prostě den „blbec“, který ovšem odstartovala jediná myšlenka.

Ne příliš složitý příklad, kdy to, co se nám v životě děje, je v důsledku našich myšlenek. Myšlenka–emoce–akce–výsledek. Jak přemýšlíte, tak se pak cítíte, to vyvolává akci, a ta přináší výsledek. Nesnažte se dostat pod kontrolu všechny své myšlenky, to nelze, můžete si ale začít všimnout, jaké jsou. Více pozitivní, nebo negativní? Plné zášti, hrdovství, sebekritiky? Nebo radosti, těšení se, pochvaly? Všimněte si, co vám běží hlavou během dne v důležitých momentech včetně těch, které nedopadnou tak, jak chcete. Často za tím totiž stojí limitující myšlenky, které jste si kdysi vytvořili, a tak v nich stále uvažujete.

Pokud jste si řekli, že si od teď začínáte všimnout svých myšlenek, první krok máte za sebou. Z jedné máte radost, a ty přináší to, co chcete. U druhých si uvědomujete, že vás brzdí a vedou k výsledkům, které nechcete. A přesně tyhle byste si přáli změnit. Jenže váš mozek tomu nakloněný není, dokonce se naopak velmi často snaží za každou cenu v myšlení udržet statut quo. Trénink ho ale dokáže přivést na cestu jiného myšlení. Třeba od negativního k pozitivnímu. Jistě, jsou věci a situace v životě, které neovlivníte, ale je jen na vás, jak si je interpretujete. Jestli dáte přednost jen negativům, nebo dokážete vidět i pozitivu a možnost se něco naučit a poučit se, aby to příště dopadlo tak, jak chcete.

S myšlením úzce souvisí slova, která pronášíme nejen ke svému okolí, ale i k sobě samotným. Ať už jsou psaná, nebo vyřčená, mají vždycky silný vliv. Jsme nejen tím, jak o sobě smýšlíme, ale i tím, jak k sobě promlouváme. To všechno ovlivňuje naše činy a vytváří výsledky. Pokud například o sobě smýšlíme jako o člověku bez energie, budeme se tak i cítit. Pokud bude v hlavě převládat smýšlení, že se máme dobře, cítíme se vitální, ovlivní to naše činy úplně jiným směrem. Jestli budeme myslet optimisticky, nebo pesimisticky, není dáno vrozeně. Někdy se to tak nemusí zdát, ale jedná se o náš naučený způsob myšlení. Optimistické smýšlení nám dává daleko více možností, jak problémy či výzvy řešit.

Pozitivní myšlení neznamená před problémy utíkat, dělat, že nejsou, a nasadit úsměv za každé situace, jak si někdy lidé mylně myslí. Jde spíš

o postoj, kdy přistupujeme i k nepříjemným věcem pozitivně. Vychází z logiky a rozumu a podrobné analýzy světa kolem nás. Pozitivní myšlení znamená, že máme rádi své tělo a mysl, staráme se o svoje vlastní potřeby, známe svoji hodnotu a cíle. Jsme asertivní a máme správně nastavené hranice. Respektujeme ostatní a nesrovnáváme se s druhými. Jak s pozitivním myšlením přistupovat k realitě? Jak se na něj přeladit? Můžete vyzkoušet tyto postupy (jsou osvědčené).

► *Dívejte se na výzvy s pozitivním výhledem* – očekávání nejhoršího možného výsledku v každé situaci je proti zdravému rozumu. Možná je to obrana proti případnému zklamání a neúspěchu. Zkuste to jinak. Místo černého scénáře si představujte u věcí, které vás čekají, dobrý konec. Protože zákon přitažlivosti to říká jasně: co vysíláme, to se nám vrací.

► *Zkuste vidět v ostatních lidech to nejlepší* – u někoho to půjde snadno, hůře u toho, který vám tropí samé nepříjemnosti. U prvního dojmu se zastavte a dejte lidem šanci.

► *Vytěžte co nejvíce z potenciálně špatných situací* – možná něco nedopadlo zcela podle vašich představ, ale určitě na každé nepříjemné situaci najdete něco pozitivního, trénujte hledání pozitiv na nepodstatných nepříjemných situacích – třeba rozlitá káva, která vás konečně zvedla ze židle, a vy jste se tak aspoň protáhli.

► *Dívejte se na sebe a své schopnosti pozitivně* – pokuste se to nejlepší hledat nejen v ostatních, ale i sami v sobě. Budte k sobě vlídní, jistě máte nějaké nedostatky, máme je všichni, všimněte si ale i svých kvalit.

► *Učte se od druhých* – sledujte reakce a způsob komunikace optimistických lidí. Pozorujte je a napodobujte jejich reakce na podněty, které ve vás mohou vzbuzovat negativní pocity.

► *Vyhýbejte se zarytým pesimistům* – jejich nálady a postoje vás optimismem nenabijí a snadno se jejich pesimismu podléhá.

► *Filtrujte informace, vyhledávejte ty pozitivní* – obklopujte se pozitivními zprávami namísto těch negativních, kterých je v médiích značná převaha.

► *Naučte se zastavit vtíravé negativní myšlení* – jakmile se přistihnete, že smýšlíte negativně, zkuste hned své myšlenky přeformulovat pozitivně.

► *Změňte slovník* – do pozitivního slovníku výrazy jako „to nejde“, „to nezvládnou“, „stejně to nevyjde“ nepatří. Nastavení na neúspěch vede většinou k neúspěchu.

► *Zaplňte svoji mysl pozitivními a konstruktivními myšlenkami* – hledejte řešení a způsoby, jak dosáhnout cíle nebo se mu aspoň přiblížit.

► *Očekávejte úspěch* – i když situace nevypadá moc dobře, vždycky hledejte aspoň dílčí úspěchy. I výsledný neúspěch vám přinese cenné zkušenosti nebo nové znalosti, díky kterým přistě uspějete.

► *Žijte zdravě* – vyvážená strava, dostatek odpočinku, pravidelná pohybová aktivita, ale také péče o sebe sama. Je nutné dát tělu vše, co potřebuje, aby bylo připraveno žít optimistický život.

► *Naučte se být vděční* – v životě považujeme mnoho věcí za samozřejmé, naučte se na ně dívat jako na dary.

► *Pochvalte se* – uvědomte si věci, které jste udělali a za které na sebe můžete být pyšní. Myslete na to, co se vám povedlo, ne na neúspěchy, odhodte zbytečnou kritiku.

► *Žijte autenticky* – myslet pozitivně neznamená předstírat, že jsme šťastní a plní optimismu i ve chvílích, kdy máme chuť brečet. Dejte svým pocitům volný průběh, nedržte je v sobě, nechte je projevit a odejít.

► *Nedržte v sobě pocity křivdy a nenávisť. Nedovolte, aby vás ovládaly negativní věci* – každý z nás zažívá lepší a horší životní období, občas se nám do cesty připlou nečekaně problémy a překážky, které musíme překonat. Lidé jsou různí. I pohled na stejné nebo podobné situace je jiný. Negativní lidé se nechávají problémy ovládnout snadněji, zatímco pozitivní lidé dělají všechno pro to, aby i ze špatných zkušeností vytěžili to dobré. Tím se stávají silnějšími osobnostmi.

► *Uvědomte si, že hromadění negativních emocí je velkou zátěží a předpokladem vzniku chronického stresu. Proto i odpouštějte.*

► *Nežijte v toxických vztazích* – pozitivní lidé si uvědomují, že toxické vztahy brání osobnímu růstu. Definovat toxický vztah je mnohdy náročné. Toxický člověk se může v životě objevit nenápadně, v podobě kolegyně v práci, rodinného příslušníka, nebo dokonce partnera. Nejdříve se vztah zdá být v pořádku a ideální, později nám tito lidé znepříjemňují život a cítíme v jejich blízkosti strach nebo pocit viny za všechno, co se uděje. Od takových lidí a vztahů je nejlepší se odstříhnout. Pozitivní lidé znají svoji hodnotu a chápou, že toxické vztahy jim škodí.

► *Oceňujte radost a potěšení v běžných chvílích života* – milujte život takový, jaký je, a se vším, co k němu patří.

► *Žijte tady a teď* – pozitivní lidé vědí, že jedním z klíčů ke štěstí je žít v přítomnosti.

► *Vytvářejte si vlastní štěstí* – mějte radost z maličkostí a vezměte život do vlastních rukou. Snažte se pochopit, že když se cítíte nešťastní, změny můžete udělat jen sami, a nespolehejte se na druhé.

► *Mějte svoje návyky a rituály. Dovolte si nebyť pozitivní 24/7* – nikdo není pozitivní nepřetržitě a každý z nás má občas dny, kdy ho ovládnou i negativní pocity.

► *Všimněte si, s kým se stýkáte* – říká se, že náš život se stává průměrem životů pěti lidí, se kterými se nejčastěji stýkáme. Kdo jsou pro vás tito lidé?

Vidět na všem jen to dobré ale neprospívá našemu duševnímu zdraví. Dávejte si pozor, ať nespadnete do pasti pozitivního myšlení. Nejen vztahy, ale i pozitivita může být toxická. Sociální sítě jsou přehlcené seberozvojovými, sebenápomocnými a inspiračními citáty. Ve chvílích, kdy jsme křehcí a zranitelní, nás ovšem tyto citáty nemusejí rozvíjet a pomáhat nám, ale spíš nás trýzní. Sklouzávají totiž do toxické positivity, kde se nám nedostává pochopení, potvrzení ani podpory, štěstí se spíš mění v cíl a povinnost. A tenhle imperativ nás ničí. Příkazuje nutnost cítit vděk a myslet pozitivně.

Pokud se v našem životě něco pokazí, je to proto, že jsme měli špatný přístup nebo se dost nesnažili. Tahle toxická pozitivita se může objevit na pracovišti, doma, ve vztazích i v našem nitru. V důsledku převažujícího společenského nastavení se pak toxicky stavíme sami k sobě. Pozitivní myšlení se někdy prodává jako lék na všechny naše problémy. Když ale máme opravdu mizernou náladu, tak náplast pozitivních citátů z Instagramu a Facebooku nefunguje. A my jsme na sebe ještě víc naštvaní za to, jak se cítíme, říkáme si, že bychom se tak cítit neměli, a ocitáme se v situaci, která nám vysává duši.

Toxická pozitivita se mnohdy rovná popírání. Teď se může zdát, že pozitivita je vlastně zlá. To tak není, je i opravdová a laskavá. Pozitivní pocity jako vděčnost, spokojenost, optimismus a sebevědomí nám prodlužují život a uzdravují nás. Ale nikomu neříkejte, aby se smál, když má pořádný vztek. Ublížovali byste mu. Toxická pozitivita často bagatelizuje

velmi náročný a komplexní emocionální proces, obzvláště když čelíme vážným problémům ať už v oblasti duševního zdraví, nemoci, kariéry, v partnerských vztazích. Pozitivita se stává toxickou, když se zneužívá, když někdo hledá podporu a dostane se mu instantní fráze, k zahanbení lidí, aby měli pocit, že nedělají dost, nepracují dost tvrdě nebo jsou jejich emoce malicherné, k popírání reality nebo vyhýbání se tíze situace, k odmítnutí odpovědnosti nebo k poukázání na to, že všechno špatné v životě je naše chyba.

Cestou ke zralosti je uvědomění si, že emoce nejsou ohrožující ani katastrofické. Emoce nás motivují a není potřeba před nimi utíkat, je potřeba je prožít. Tím si zvyšujeme svůj vnitřní prostor a zvyšujeme kvalitu života. Každému z nás stojí za to se zamyslet a přehodnotit, jestli své emoce a potřeby příliš často nepotlačujeme ve jménu křečovitého štěstí a amerického úsměvu neustále přilepeného ke tváři. Pokud bychom se pokoušeli neustále zaměřovat pouze na pozitivní aspekty myšlení a ignorovali přirozené signály těla, jdeme vlastně proti našemu evolučnímu nastavení. Pozitivní myšlení nepřeceňujte, ale ani nepodceňujte.

V dířkách si zakroužkujte 13. září. Je to Mezinárodní den čokolády i pozitivního myšlení. Čokoláda je zdrojem energie i endorfinů, které v nás vyvolávají štěstí. A pozitivní myšlení a štěstí jdou ruku v ruce. Tak nejen v tento den si uvědomujte vliv a sílu pozitivního myšlení a potřebu optimismu v životě. A čokoládu? Čokoládu si dejte hned.

Předpisy a formality | Jan Kříž

Od začátku prosince byly vydány či nabyly platnosti v novém znění čtyři vnitřní předpisy, jedna vnitřní norma, šest směrnic, pět výnosů a dva oběžníky.

Všechny dokumenty jsou zveřejňovány běžným způsobem na intranetu – kde jsou také anoncovány v novinkách. Na vybrané dokumenty také chodí upozornění e-mailem. Vybrané dokumenty jsou pak postupně překládány a zveřejňovány v anglickém znění na anglické verzi intranetu.

Vnitřní mzdový předpis

Po letech platnosti byl akademickým senátem přijat a ministerstvem zaregistrován nový vnitřní předpis, který nastavuje pravidla pro odměňování zaměstnanců. Nově jsou jeho součástí i mzdové tarifní tabulky, tabulka prémie a tabulka příplatků. Zaměstnanci jsou rozděleni do čtyř základních skupin (nově vznikla skupina „AV“). Věcně souvisí směrnice č. A/S/961/8/2024 – Katalog pracovních pozic VŠCHT Praha, jenž jednotlivé pozice člení dle vykonávaných činností do jednotlivých tarifních tříd. Mezi pozicemi se nachází i pracovní pozice Lektor I – Lektor IV s tarifními třídami A7–A4.

Provozní řád laboratoří (+VZORY)

Nová směrnice č. A/S/961/2/2025 z oblasti bezpečnosti práce nahrazuje několik dřívějších dokumentů a přináší nové vzory dokumentů pro použití v laboratořích.

Metodický pokyn k poskytování příspěvku na spoření na stáří

Oběžník č. A/O/962/2/2025 přináší nový formulář, díky kterému si lze změnit či nově požádat o příspěvek zaměstnavatele na spoření na stáří (vedle penzijka nově např. na DIP).

Mezi další nové dokumenty patří nový Etický kodex VŠCHT Praha či Organizační řád Chemické olympiády.

Jedni prosperují
druzí v nouzi žijí
není to vidět
přec výhledem
se kochají.

Vyfotil a zpracoval Jonáš Priškin

Co na to doktor Kachekran

How Learning Works

James Kennedy

| Jan Havlík

Pod slovem chemie si lidé zpravidla představí nebezpečné látky, toxické chemikálie nebo složité vzorce, kterým nikdo nerozumí. Přitom chemie je doslova všude kolem nás – v jídle, vzduchu, dokonce i v našich tělech. Kniha „Chemie bez fobie“ od Jamese Kennedyho se zabývá právě rozšířeným strachem z chemických látek a ukazuje, že tyto obavy často pramení z nepochopení či nedostatku informací. Autor, britský popularizátor vědy, předkládá názory obou stran tohoto sporu a přesvědčivě argumentuje, že poučený člověk se nemá čeho bát. Kennedy ukazuje, jak marketingové strategie využívají lidské přirozené inklinace k přírodě k propagaci produktů označovaných jako „bez chemie“. Tento trend vede k iracionálnímu strachu z chemických látek, přestože naše schopnosti detekovat i minimální množství toxických látek jsou na velmi vysoké úrovni. Pro studenty i učitele chemie je tato kniha cenným zdrojem, který nabízí hlubší pochopení veřejného vnímání chemie a poskytuje argumenty pro boj proti předsudkům spojeným s tímto oborem. Aktuální vydání je navíc doplněno četnými komentáři českých vědců, kteří zasazují Kennedyho závěry do českého prostředí a přidávají i další zajímavá fakta.

| Nakladatel: Grada, 2024

Knižní inspirace

Nové publikace CIS |

Příběhy spojené s objevy nových léčiv II. (Volné pokračování)

Stanislav Rádl

V roce 2023 vyšla kniha s názvem *Příběhy spojené s objevy nových léčiv*. Na rozdíl od mnoha jiných děl popisujících výzkum a vývoj léčiv striktně z odborného nebo převážně historického zaměření byla tato kniha pojata jako soubor příběhů zahrnujících jak historická fakta, tak někdy až detektivní zápletky. Zvolený formát se osvědčil, o čemž svědčí opravdu nečekaný zájem čtenářů. Proto se autor pustil do pokračování s názvem *Příběhy spojené s objevy nových léčiv II. (Volné pokračování)*. Nově předkládaná kniha si jistě opět najde své čtenáře. Kniha je vhodná pro každého se zájmem o problematiku léčiv, ať už je jeho znalost chemie nebo farmacie na jakékoli úrovni.

